

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

moniarum, cantus, preces, &c. non superiores, sed fetui: non nucleus, sed testa, qua continetur nucleus; sicut enim venter continet, nutrit ac fouet foetum, ac tandem parturit: sic ordinationes & ritus quauis ipsi non sint pietas, sunt tamen vincula, quæ adiungunt nos sacris, & retinent quousque; parturimur Christo. Si reijcias testam, vbi manebit nucleus? vel quando perueniet ad maturitatem? habemus enim non solum Spiritum, sed etiam corpus, quod trahitur & nutritur ritibus externis, Spiritus autem intus exartatur fide in Christum. Et quoniam licentia seditiosa parit infinita scandala, sectas & factiones: deinde, quod natura hominum carere non potest cæremonijs & ritibus, summo studio amplecti & venerari debemus cæremonias Ecclesiæ: profunt & maximè, si vniformes sint ad disciplinam & tranquillitatem. Saltem maneat finis politicus, & detrahatur illis opinio iustitiæ ac salutis: & sic placebunt Deo, & suis præmissis ac fructibus non carebunt, quatenus iuuant & subserviunt cultui Ecclesiastico, &c.

CAPVT XXI.

ARGVMENTA.

1. *Quàm perniciosum sit dubitare de gratia Dei erga nos.*
2. *Vndè reddamur certi de gratia & amore Dei erga nos.*
3. *Quomodo illa lucta siue dubitatio naturaliter inheret mentibus hominum.*

1.

PO Stulus inquit Rom. 10. ex propheta Ioële: Omnis qui inuocauerit nomen Domini, saluus erit. Sed quomodo inuocabunt, in quem non crediderunt? quasi dicat, de quo dubitant, an sint in gratia,

gratia, an Deus remittat peccata, an exaudiat & c. Si dubitant, quomodo certa fide inuocabunt illum? nō possunt ergo illū inuocare ij, qui nō certō sibi statuunt se exaudiri. Ideō hęc dubitatio adfert desperationem, odium D E I, & tollit in vniuersum beneficia Christi, & omnem cōsolationem conscientiarum, exercitia fidei, id est, inuocationem, dilectionem, pietatem, deuotionem, & vniuersum cultum. Nam viget dubitatio, vtrum homo apud Deum amore an odio dignus sit. & sic hæret in ambiguo, quōd Deo maximè displicet. Ideō dixit Apostolus generalem regulam Romanor. 14. Quicquid non est ex fide, peccatum est, id est, quicquid non est ex certa fiducia, quōd Deo placeat & gratum sit, peccatum est. Semper ergo statuere oportet nos habere Deum propitium per misericordiam propter Christum, ne quicquam faciamus quod nobis istam fidem adimat, quæ antè omnia est habenda & necessaria magis quam omnia opera, etiam in opere, sic quōd Deo placeamus propter istam fidem, & nō propter hoc opus nostrum: nam fides quæ tenet nobis fore propitium Deum ex misericordia propter Christum, primò personam iustificat & gratam facit, deinde & opus nostrum, quod cerro & Deo placet propter Christum: qui igitur dubitat fide, an sit in gratia, vel an placeant opera eius hęc dubitatio nec personam vel opus iustificat, sed potius deformat ac priuat beneficio Dei, & maximum est peccatum.

Secundò, hoc verum est quōd naturaliter omnium hominum animis hæret hęc dubitatio, an Deus sit nobis placatus, an exaudiat nostras preces: & naturaliter non possunt statuere homines, quōd sibi remittantur peccata & c. Ideō oportet certitudinem ex alio loco accipere ex Euangelio & promissionibus Dei. iubet enim Euangelium nos certō statuere, quōd Deus velit nobis remittere peccata gratis pro-

F F pter

propter Christum. Acto. 10. Huic omnes Prophetæ testi-
 monium perhibent, quòd velit esse propitiu. Ioan.
 3. vt omnis qui credit in nomine eius, &c. & quòd
 velit nos exaudire. Ioan. 16. Si quid petieritis pa-
 trem in nomine meo, &c. His & similibus promissio-
 nibus oportet ceriò credere, quia Deus non potest
 mentiri, Hebr. 6. Matt. 21. Si habueritis omnem fidem
 & non dubitaueritis, non solùm hoc de ficu facie-
 tis, sed etiam si monti huic dixeritis, &c. & quicquid
 petieritis in oratione credentes, accipietis. & Iacob.
 1. Postulet autem in fide, nihil hæsitans. & Roman.
 14. Quicquid non est ex fide, scilicet certa erga De-
 um, peccatum est. Docet enim hoc loco Apostolus,
 quòd in omni vita, in omnibus actionibus hanc fi-
 dem oporteat tenere, quòd Deus verè nobis propi-
 tius sit propter Christum, quodque omnia sibi no-
 stra placeant opera, orationes, ieiunia, continentia,
 eleemosina, laudes, vigiliæ & cultus propter Chri-
 stum. Impium ergo est & grauißimum peccatum,
 non credere verbo ac promissionibus Dei, sed de il-
 lis dubitare. Si pro contemptu reputatur hominis,
 qui cum aliquid dicit ac promittit, ei fides non ha-
 betur: quòd magis contemptus est Dei, si ei qui
 mentiri non potest, fides non habeatur, quando pro-
 mittit vitam æternam & remissionem peccatorum
 propter Christum? Ioan. 3. & 1. Agnus Dei qui tollit
 peccata mundi, quòd promittit exauditionem o-
 rationis nostræ, Ioan. 16. prouisionem, Matthæ 6.
 assistentiam in tribulatione, Ioan. 16. Confidite, ego
 uici mundum &c. Hisce & similibus promissionibus
 & Euangelio non credere, grauißimum est pecca-
 tum. Sic etiam non credere & timere pœnas, qui
 minatur Deus impijs & impœnitentibus, Matthæ. 11.
 & 5. Qui dicit fratri suo racha, &c. qui non remittit
 offensam pximo, Mat. 18, Qui operibus carnis luxu-
 riatur, Luc. 21, 1. Cor. 6. Eph. 5. Est igitur Deus verax,

igitur

Igitur certò credere oportet se esse in gratia & exaudiri à Deo, dum credit & pœnitet: è diuerso certò credit peccator, quòd ira Dei maneat super eum, quandiu incessanter peccat, nec scripturam curat, Euangelium ergo nobis hanc præstat certitudinem atque Dei promissiones. Si quis igitur negat Deum velle exaudire, velle saluare, velle ignoscere, is negat Deum veracem vel constantem esse.

Tertiò, tametsi reipsa experimur omnes, quòd nesciamus neq; pro certo statuere possimus nos in gratia esse, eò quòd naturaliter nobis inhæret hæc dubitatio, non tamen hîc quiescere debemus, sed perpetuò certare contra hanc hæsitacionem fide Euangelij & promissionum Dei: hæc promissio Euangelij causa & obiectum est certitudinis, quia Deus promisit hæc propter Christum: fides ergo erigenda est verbo Euangelico & exercenda contra talem dubitationem, & sic illi datur occasio: oportet vt fides penetret naturalem rationē, & firmissimè tenere in omnî euentu, Deus est verax, ipse dixit, ipse promisit: idè si certò credam & pœniteam, sic eueniet: & hoc cum fecerimus, experiemur diuinam consolationem & adiutorium. Rom. 8. Ipse Spiritus assistit Spiritui nostro, clamans, Abba pater, & hanc fidem docet & exigit Euangelium, & idè quotidie prædicatur Euangelium, vt hæc fides acquiratur. Qui igitur dubitat, is totum Euangelium reijcit, Christum & Deum mendaces facit. Sed inquis: Cur sapiens Eccles. 9. dicit, Viuit homo & nescit vtrum amore an odio dignus sit, Omnia in futurum seruantur incerta? Vnde homo certus esse nequit. Respon. Sapiens hîc non de fide Euangelij loquitur, sed de cursu & rebus mundi. Hîc in terra boni cum malis ex æquo sentiunt incommoda in corpore, in rebus, fortuna &c. infirmatur, depauperatur, tribulatur malus & iustus & pius, qui tolerat mala & bona huius vitæ præ-

sentis. Deus hoc sic permittit, & sic nescit homo, dum viuit, quantum ad euentum rerum in mundo, an amore vel odio dignus sit: sed aliud est de fide coram Deo propter Christum: hic Christus pignus est certum promissionum, Deus mentiri non potest: igitur ipsa promissio Dei facit me certum de gratia Dei, deinde etsi tribulationes & mala huius mundi fidelis æquè ac infidelis patitur, hoc tamen non efficit peiorem fidelem, sed Deus exercet & crucem imponit, vt peccatum in carne eradicetur: reseruat autem ipsi gloriam æternam atque coronam, quam expectare non potest infidelis ac impius. Non ergo de gratia Dei dubitemus, sed certemus contra hanc hefitationem. Nec oportet respicere ad nostram dignitatem, dispositionem vel indignitatem aut inutilitatem. Fides oportet simpliciter hæreat & dependeat à verbo promissionis diuinæ, quia Deus sic præcepit, sic promissit. Dauid inquit, iurauit Dominus & non pœnitebit eum, &c. Ideò sic faciet propter filium suum ex misericordia, tamen hæc fides non poterit esse sine pœnitentia in Dei misericordiam, vt aliquid accipiat promissum, inanis est. pœniteat ergo peccator Christianus, & firmiter credat se hæc consecuturum propter Christum.

Psal. 109.

CAPVT XXII.

ARGVMENTA.

1. *Quomodo totum Euangelium nos ad tria admonet, scilicet, ad fidem Christi.*
2. *Ad dilectionem DEI & proximi.*
3. *Ad crucem seu aduersitatem patienter tollerandam propter nomen Christi & veritatem.*

Scriptura